Tadqiqot uz

ЎЗБЕКИСТОН ОЛИМЛАРИ ВА ЁШЛАРИНИНГ ИННОВАЦИОН ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАРИ

МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

2021

» Ҳуқуқий тадқиқотлар
» Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
» Тарих саҳифаларидаги изланишлар
» Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
» Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
» Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
» Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
» Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
» Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
» Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
» Физика-математика фанлари ютуқлари
» Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
» Кимё фанлари ютуқлари
» Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
» Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
» Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

doi Crossref

30 NOYABR
№34

CONFERENCES.UZ

"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР" МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 34-КЎП ТАРМОҚЛИ ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ
14-ҚИСМ

МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ 34-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-14

MATERIALS OF THE REPUBLICAN 34-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-14

ТОШКЕНТ-2021

УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2021]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 34-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 30 ноябрь 2021 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2021. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши
Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фарғона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидаги изланишлар
Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви
Доцент Шакирова Шохида Юсуповна (Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети)

6.Журналистика
Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт
PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт
Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш
Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари
Доцент Сохадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари
Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар
Phd доцент Қаххоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси
© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

ТАСВИРИЙ САНЪАТ ВА ДИЗАЙН

1. Байбосинова Сэния Сарсенбаевна
ОРОЛ ВА АМУДАРИЁ КУЙЧИСИ 7

ТАСВИРИЙ САНЪАТ ВА ДИЗАЙН

ОРОЛ ВА АМУДАРИЁ КУЙЧИСИ
Рассом Ф.Ю.Мадгазин ижоди

Байбосинова Сэния Сарсенбаевна
Қорақалпоғистон Республикаси
тарихи ва маданияти давлат музейи
илмий ишлар буйича директор ўринбосари
Телефон:+998(91) 384 55 41
Saniya_1984@inbox.ru

Аннатоция; Мазкур мақолада Қорақалпоғистонда ижод қилган рассом Ф.Ю.Мадгазин хаққида маълумотлар келтирилган. Унинг яратган рангтасвир асарлари хақида айтиб, ўтилган. Рассом тарихий, манзара, кундарик ҳаёт, портрет жанрларида картиналар яратган.

Калит сўзлари; коллекция, жанр, рассом, маданият, картина, ижод, тасвирий, рангтасвир

Ўлкамиз табиятини рассомлар асарларида кўплаб тасвирлаган. Шундай рассомлардан бири Ф.Ю.Мадгазин ҳисобланиб, ижоди давомида табиат, кундалик ҳаёт, тарихий, портрет жанрларида асарлар яратган. У яратган тасвирий санъат асралари шахсий ва музей коллекцияларида сақланиб келмоқда. Бунга мисол Қорақалпоғистон Республикаси тарихи ва маданияти давлат музейининг этнография коллекциясида 100 га яқин асарлари сақланиб, кўргазмага қуйилган. Қорақалпоғистон тасвирий санъатининг дастлабки ижодкорларидан бири Ф.Мадгазин Тошкент шаҳридаги П.Бенков номидаги рассомлмк билим юртини тугаллайди. Ижодини Қорақалпоғистонга келиб давом эттиради. Асосан Орол ва Амудариё буйларида кўпроқ ижод қилади. 1957 йил Тошкент шаҳрида ўтказилган Қорақалпоғистон маданияти ва адабиёти кунларида Каменов билан биргаликда ишлаган “Муз остидан балиқ овлаш” деб номланган рангтасвир асари билан қатнашган. Ундан ташқари кўплаб кўргазмларада қатнашган. Ф.Ю.Мадгазин асарлари орасида Тахиаташ туманида олиб борилган қурилиш ишларидан кўринишлар “Тахиаташ ГРЭС қурилиши” деб номланган асаралар ҳам яратади. (1.112б.)

Рассомнинг дастлабки ижоди давомидаги рангтасвир асарларида Орол денгизининг тўлиб тошган пайтларини, пароходлар, юк кемалари, балиқчилар хаётидан, балиқчилар овули деб номланган мавзулардаги асарлари орқали бугунги кундаги қуриб қолган Орол денгизини кўз олдимизга келтиришимиз мумкин. Бу асарларда XIX аср Муйноқ тумани гавжум хаёти, пароходларнинг овозларини ранглар орқали ҳис этиши мумкин. Ф.Ю.Мадгазиннинг Қорақалпоғистон Республикаси тарихи ва маданияти давлат музейи коллекциясида “Ормек тўқиган қиз” “Амиудариё тонги”, “Амиудариё буйи”, “Куннинг ботиши”, “Ой чиққан тун”, “Баличилар”, “Балиқ ови”, “Пристан Хўджайлида қиш”, “Урга”, “Каттағар”, “Уч-сай порти”, “Орол денгизи”, “Мўйнок”, “Мўйноқ балиқ консерва заводи”, “Тахиаташ ГРЭС”, “Гидроузел қурилиши”, “Уй қурилиш комбинати”, “Қамиш тайёрлаш”, “Газопровод”, ва бошқа Орол денгизи ва Амудариё буйларида ишланган рангтасвир асарларида табиат ва сўв бўйидаги балиқ ови, сўв тошқинларини ранглар гармонияси билан гўзаллика бой қилиб тасвирлаган. Рассомнинг археологик қалъалар, қорақалпоқ миллий урф одатлари ва этнографияси, тўқимачилигини ўзида жамлаган рангтасвир ишлари ҳам мавжуд. Шу билан бирга тарихий жанрда “Поскан ел”, “Тарас Шевченко Оралда” деб номланган асралари томошобин учун қизиқарли мавзулар ҳисобланади. (3.160,128б) Ундан ташқари рассом бир қанча портрет жанрда асарлар яратиб, қатоғон қурбонларига айланган қорақалпоқ мард уғланлари, ҳар бир соҳанинг ривожланишига ўз ҳиссасини қўшган инсонлар портретларини ишлаган. Рассом ижодининг кўп қисмини Орол денгизи ва Амуриё бўйида пленерда ўтказган. Натийжада рассом “Орол ва Амудариё” куйчиси деган ном берилган.

Фойдаланган адибиётлар

1. Амудариё журнали 1968й 3-сон
2. А.Алламуратов “Қарақалпақстан искусствосы тарийхы”Қарақлпоғистон Билим нашриёти 1968й
3. Музейнинг №6, №6 кирим китоблари

Рассом Ф.Ю.Мадгазин

“Ер сувғориш”

“Ормек туқиб ўтирган қиз”

“Орол бўйи”

“Ер қайдаш”

“Посан ел”

“Баликчилар овули”

“Муз остидан балиқ овлаш”

"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР" МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 34-КЎП ТАРМОҚЛИ ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

(14-қисм)

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 30.11.2021

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000